

Tájékoztató és bejegyző CT colonoscopiás vizsgálathoz

A módszer a vastagbél belső felszínét vizsgálja. A vizsgálattal a bél üregébe domborodó képleteket, úgynevezett polipokat, vagy esetleges nagyobb, a bélcsatornát szűkítő bélfal megvastagodásokat keressünk.

A vizsgálat röntgen sugárzás segítségével készít felvételeket, így az sugárterheléssel jár, ezért a terhesség esetén csak igen kifejezett orvosi indikáció esetén végezhető el.

A készült felvételeket későbbiekben számítógépes 3 dimenziós képfeldolgozás segítségével, speciális programmal értékeljük, mely lehetővé teszi, hogy a vastagbél belső felszínét a béltükrözéshez hasonló módon tekintsük meg.

Az eljárás kevésbé megterhelő, mint a vastagbéltükrözés.

A vizsgálat lehetőséget ad arra is, hogy a bélen kívül a hasi területeket is áttekinthessük, így például a környező hasi zsírszövetet, nyirokcsomók, egyéb hasi szerveket.

Ugyanakkor a vizsgálat közben mintavételre, a látott polipok eltávolítására nincs lehetőség.

A vizsgálat során igen ritkán a befűjt levegő a meggyengült bélfal sérülését, átfúródását okozhatja. Ez a szövődmény igen ritka, 2000 estből kevesebb mint egy betegnél fordul elő, de jelentősen kisebb az előfordulás gyakorisága, mint a direkt vastagbéltükrözésnél.

A CT colonográfiás vizsgálat jól tolerálható, nincs szükség szedatívumokra, bódításra.

A vizsgálat sikeressége érdekében nagyon fontos a megfelelő béltisztítás, hogy a bél belső felszínét láthatóvá tegyük.

Kontrasztanyag székletjelölés:

A béltisztítás megkezdése előtt a béltartalmat kontrasztanyaggal megjelöljük annak érdekében, hogy az esetleges maradék szennyeződés a polipoktól és egyéb szöveti képletektől elkülöníthető legyen. Ennek érdekében már a vizsgálat előtt 2 nappal minden étkezésnél egy kiskanál vízben feloldódott kontrasztanyagot kell elfogyasztani.

A fentiek érdekében kérjük, a mellékelt tájékoztató szerint járjon el.

Tudnivalók az intravénás kontrasztanyag alkalmazásáról:

Amennyiben korábban kapott érpályába jódtartalmú kontrasztanyagot (CT vizsgálat, vesefestés, érfestés) és bármilyen **panaszt, szövődményt** észlelt, azt feltétlenül jelezze vizsgálat előtt. Ha az a tünet allergiás reakció, akkor jódtartalmú kontrasztanyagot nem kaphat. A jódtartalmú gyógyszerekre, bőrfertőtlenítőkre tapasztalt allergia nem jelenti azt automatikusan, hogy a vénás kontrasztanyagra is allergiával reagál a szervezet.

Amennyiben **cukorbetegségére merkformin tartalmú** gyógyszert szed, annak eredését a vizsgálat előtt két nappal fel kell függeszteni, és még további 2 napig a vizsgálat után sem szedhető. A felfüggesztés mikéntjéről és a szükséges diétáról kérjük, konzultáljon házi orvosával. Mercformin tartalmú gyógyszerek:

Adebit, Adimet, Avandamet, Competact, Eucraes, Gluformin, Huma-Matformin, Janumet, Maformin, Maforal, Meglucon, Merkformin, Metformin, Metformin BMS, MetforminHexal, Metformin-Teva, Metfogamma 850, Metglucon, Metrivin, Metwin, Siofor, Velmetia

Amennyiben **pajzsmirigy betegsége van**, erről szóló dokumentációját kérjük, hozza magával, mivel jódtartalmú kontrasztanyag bizonyos pajzsmirigy betegségekben a pajzsmirigy működés átmeneti egyensúlyvesztését okozhatja.

A beadott kontrasztanyag nagyrészt a vesén keresztül választódik ki, ezért a vese károsodásának megelőzése érdekében nagyon fontos a vizsgálat előtti és utáni időszakban (1-2 nap) a fokozott folyadékbevitel. Ezért javasolt a vizsgálat előtt a **vesefunkció ellenőrzése**, különösen **70 év felett, korábbi vesebetegség, veseműtét után, ha a vizeletben fehérje ürül, cukorbetegség, magas vérnyomás, köszvény esetén, vagy vesekárosító gyógyszerek** szedésekor, amikor a veseműködés beszűkülése már gyakoribb. Amennyiben Önnek csökkent veseműködése ismert, akkor feltétlenül friss (7 napon belüli) laborvizsgálat alapján tudunk dönteni arról, hogy Ön kaphat-e kontrasztanyagot. (Az Európai Urológus Társaság ajánlása alapján az un. eGFR értéknek 45 ml/min/1.73 m²kell lennie.)

A vizsgálat előkészítéséhez **szüksége lesz** egy gyógyszertárban kapható béltisztító folyadékra, valamint a székletjelöléshez kontrasztanyagra. A béltisztító folyadék **receptköteles**, a receptet és a kontrasztanyagot előzetes megbeszélés után intézetünkben megkapja. Kérjük, a vizsgálat időpontja előtt legalább 3-4 nappal vegye át.

Tudnivalók az izomlazítóról:

A vizsgálat során fontos a normális bélmozgás leállítás, mely Buscopan injekcióval történik. A szer hatása 10-15 percig tart, nem okoz álmoságot, de lehetnek mellékhatásai, melyek elhanyagolhatóak az előnyeihez képest: szájszárazság, szapora szívverés, vizelet-visszatartás, melyek általában enyhe fokúak. Ritkán előfordulhat allergiás reakció is (bőrkiütés, vérkeringési és légzési panaszok, súlyos esetben életveszélyes állapot, sokk).

Előfordulhat, hogy szemizmai ellazulnak, mely látászavart okoz, ezért látási panaszok esetén kérjük, annak elmúltáig ne vezessen! Ha ilyet észlel, vagy szemében fájdalom keletkezik, haladéktalanul szemész szakorvoshoz kell fordulnia, mert lappangó betegség állhat a háttérben!

Az izomlazító beadáshoz tudnunk kell, van-e Önnek:

Kezeletlen zöldhályog betegsége (glaukóma)?

Vizelet-visszatartást okozó prosztatata megnagyobbodása?

Szapora szívverése? (nyugalmi állapotban percenként 100 szívverés felett)

Veleszületett izomgyengesége (Myasthenia gravis)?

Orvos által korábban már megállapított vastagbél tágulata

Orvos által korábban már megállapított kóros bélszűkülete?

Megállapították-e már, hogy allergiás a Buscopan-ra?

Ha a fentiek egyikét is tapasztalta vagy diagnosztizálták, Buscopant nem kaphat.

Előkészítés CT colonographia előtt:

Az előkészítés a kapott vizsgálati időpont **előtt 2-4 nappal** kezdődik, rotszegény diétával. Kérjük, hogy ekkor csak bizonyos, kevés élelmi rostot tartalmazó ételeket fogyasszon (fehér kenyér és péksütemények, rizs, tészta, tojás, fehérhúsú szárnyas és hal, csokoládé, tejtermékek). Amennyiben gyakran van székrekedése, a vizsgálat előtti héten tanácsos minden reggel éhgyomorral 1,5 dl keserűvizet fogyasztani, majd fél óra múlva reggelizni. Nagyon fontos a bő folyadékfogyasztás! **A vizsgálat előtti nap** egy könnyű reggeli után szilárd táplálékot már ne egyen, csak folyadékot (tej, joghurt, kefir, fagylalt, üres leves, rostmentes gyümölcsle, szűrt leves). A bő folyadékfogyasztás itt is fontos.

A vizsgálat napján folyadékot fogyaszthat, de a vizsgálat időpontja előtt 2 órával már ne igyon.

A vizsgálat előtti nap délután 14 és 16 óra között az orvosa által felírt a **béltisztító folyadékot** (pl. X-PREP) vegye be és azt követően legalább 2 liter folyadékot igyon meg. A vizsgálat előtt a továbbiakban már nem ehet, (tisztá vizet, ásványvizet, teát ihat). A vizsgálat előtt 2 órával már nem ihat.

Az esetleges bennmaradó szennyeződés elkülönítésére a vizsgálat előtti 2 napon minden étkezés előtt **1 kiskanál vízben oldott kontrasztanyagot** kell elfogyasztani a kézbe kapott jódtartalmú szájon át alkalmazandó kontrasztanyagból (Gasztrografin).

A vizsgálat menete:

A vizsgálat napján a megadott időpont előtt fél órával kérjük intézményünk recepcióján jelentkezzen. Itt a kézhez kapja a vizsgálat elvégzéséhez szükséges CT vizsgálatra szóló beleegyező nyilatkozatot. A kérdőívben jelezheti, ha korábban mellékhatást tapasztalt kontrasztanyag adása után, ha vesebetegsége, cukorbetegsége, pajzsmirigybetegsége van.

A vizsgálat megkezdése előtt kérjük jelen panaszairól, a vizsgálat okáról, illetve a korábbi betegségeiről a mellékelt űrlapon tájékoztassa a későbbiekben leletezést végző orvost. Amennyiben korábban volt hasonló vizsgálata, illetve korábbi vizsgálatok, műtétek, kezelések leírásával rendelkezik, kérjük, azok dokumentációit, képanyagát is hozza magával. Az előzmények pontos ismeretében, a korábbi vizsgálatok képanyagával való összehasonlítás után tudja a leletező orvos a legpontosabban értékelni az Ön jelenlegi egészségi állapotát.

A vizsgálat bekezdés előtt kérjük, még egyszer keresse fel a toalettet.

Ezt követően az öltözőfülkében átöltözhet egy általunk biztosított köpenybe, majd megkezdődik a vizsgálat.

A vizsgálat háton fekvő helyzetben kezdődik, és előzetesen egy vékony, műanyag csövet, branült vezetünk a vénájába. Ezen keresztül tudunk a vizsgálat közben az ereket és szöveteket megfestő kontrasztanyagot juttatni a szervezetébe. A vizsgálat megkezdése előtt a béllazító injekciót kap, mely arra szolgál, hogy normális bélmozgást leállítsa. Az injekció hatása mindössze 10-15 percig tart. Következő lépésként bal oldalfekvésben egy vékony csövet vezetünk a végbelébe, melyen keresztül kézi pumpálással levegőt jutottunk a vastagbél területébe. Ez kellemetlen, feszítő érzést okozhat, mély légvételekkel lehet a levegő egyenletes eloszlását és továbbhaladását segíteni. A teljes feltöltés után háton fekvő helyzetben egy tájékoztató vizsgálat készült, mely alapján meg tudjuk tervezni a

vizsgálatot. A vizsgálatok során hason és háton fekvő helyzetben is készítünk mérést, az első sorozat kontrasztanyag nélkül, majd a behelyezett branülön keresztül vénás kontrasztanyagot is kap. A kontrasztanyag beadása után a testében melegség érzést, a torkában keserű, gyógyszeres ízt, illetve vizeletürítés ingert tapasztalhat, mely néhány perc alatt szűnik. A testhelyzet változtatás után szükség lehet kevés további levegő beadására.

A vizsgálat elkészülte után Ön felöltözhet, felkeresheti a toalettet, és 15-20 perc megfigyelés után eltávolítjuk branüljét is. Ezt követően visszatérhet rendes napi tevékenységeihez.

A vizsgálat értékelése a komputeres feldolgozás miatt időigényes, a leletet 2-3 napon belül kapja kézhez személyesen vagy e-mailben, megbeszélés szerint.

Kijelentem, hogy a fenti tájékoztatást megértettem, további kérdésem a vizsgálatról és a Buscopan injekcióval kapcsolatban nincsen.

(A beteg vagy gondviselő aláírása)

Beleegyezés CT colonográfiás vizsgálatba

A CT colonográfiás vizsgálat elvégzésébe

a. beleegyezem

b. nem egyezem bele

Beleegyezés Buscopan Injekció adásába

A Buscopan injekció beadásához hozzájárulására van szükség. Kérjük, hogy a fenti tájékoztatás alapján döntsön, és megfelelő válasz aláhúzással válasszon!

Buscopan injekció adásába

a. beleegyezem

b. nem egyezem bele

Budapest, 201__ év. _____ hó ____ napján

(A beteg vagy gondviselő aláírása)